

חיים פרי

תמחור מוצרים במשלוחי יבוא - הדרך הפשוטה, או הדרך הנכונה?

האפקטיביות של כל יחידת מטבע בחשבון הספק. במשלוח יבוא, אשר בו חשבון הספק היה בסכום של 10,000 דולר וסך כל עלויות השילוח, מסי היבוא, השחרור, וחשבון הספק עצמו הסתכמו ב-60 אלף ש"ח. העלות האפקטיבית של כל דולר בחשבון הספק, או מה שנהוג לכנות בסלנג "שער דולר יבוא", יהיה 6 ש"ח. עלות היבוא של כל מוצר הנה, למעשה, הכפלת מחיר המוצר ב-6, כפי שמופיע בחשבון הספק. ברוב המקרים, שיטת תמחור זו תהיה שגויה.

יש לזכור, כי במקרים רבים, משלוחי היבוא אינם משלוחים הומוגניים. יש מקרים, שבהם באותו המשלוח קיימים מוצרים שונים, אשר שיעור המכס החל עליהם, או שיעור מס הקנייה, החל עליהם הם

הסכמים בין-לאומיים שעליהם חתומה מדינת ישראל, פתיחת שווקים והפחתת מגבלות אדמיניסטרטיביות על היבוא לישראל, הביאו להפחתה ניכרת בתנאי הסף הנדרשים, כדי להפוך ולהיות יבואן.

חברות וארגונים רבים, אשר לא עסקו כלל בתחום ואת כל מוצריהם היו רוכשים מספקים מקומיים, מייבאים כיום, בעצמם, את המוצרים שהם צורכים. זאת, בין שמדובר במוצרי צריכה שונים ובין שמדובר בחומרי גלם לשימוש עצמאי, שהמפעל מייבא לצרכיו הוא, במקום לרוכשם אצל יבואנים אחרים.

יבואנים אלה, שהחלו בהליכי יבוא, ללא רקע כלשהו בתחום וללא ידע מתאים, מבצעים טעויות רבות בשלבי היבוא השונים, אפילו בלי להיות מודעים לטעות, למהותה ולמחיר, שהם משלמים בגין טעויות אלו.

אני נתקל בטעויות רבות, בין-היתר, בתמחור נכון של מוצרי יבוא ובהעמסה נכונה של עלויות היבוא השונות על כלל הפריטים במשלוח מסוים.

הדרך הפשוטה והנוחה, אך השגויה, שנוקט חלק גדול מציבור היבואנים, היא חישוב כלל העלויות של היבוא ושל השילוח, והעמסתן בשיטת הקו הישר על המוצרים השונים.

בשלב זה, מבצעים פעולה אריתמטית פשוטה של חלוקת הסכום השקלי, שהתקבל מסיכום כל עלויות היבוא וסכום חשבון הספק, כאשר הנו מתורגם לשקלים. סיכום זה מבטא את עלותו הכללית של המשלוח בשקלים ואותו מחלקים בסכום חן הספק במט"ח.

הסכום שהתקבל מבטא, לכאורה, את העלות

יבואנים אלה, שהחלו בהליכי יבוא, ללא רקע כלשהו בתחום וללא ידע מתאים, מבצעים טעויות רבות בשלבי היבוא השונים, אפילו בלי להיות מודעים לטעות, למהותה ולמחיר, שהם משלמים בגין טעויות אלו

מתמחרר בשיטת הקו הישר, עלות מכשירי הטלוויזיה תהיה נמוכה באופן משמעותי מעלות המשלוח של מכשירי טלוויזיה, אשר נרכשו באותו המחיר בדיוק, אולם נשלחו במכולה שהכילה טלוויזיות בלבד.

שונים ממוצר למוצר. במקרה כזה, חלוקה פשוטה של כלל ההוצאות, שביניהן מסי היבוא, ששולמו בסכום חשבון הספק, יתן נתון שגוי. יש לחשב באופן פרטני את עלות המוצרים השונים, תוך העמסת מסי היבוא על כל מוצר ומוצר על-פי שיעורי המס, החלים על אותו המוצר. יש משלוחים רבים, המכילים פריטים שונים בנפחים שונים. מקרה זה של פריטים שונים בנפחים שונים, באותו המשלוח, הוא מורכב קצת יותר.

אל לנו לשכוח, שמתוך כלל עלויות המשלוח יש עלויות הנגזרות מערך הטובין, כגון סכום חשבון הספק עצמו, רכיב חשבון הספק בעלות הביטוח, רכיב חשבון הספק באגרת הרציף, וחלקם היחסי של כל אלה בערך הטובין לצורכי מכס, וכמובן, ערך המכס הנגזר מעלויות אלו.

מאידך, לחלק נכבד מן העלויות אין כל קשר לערך הסחורה. אלו הן עלויות, הנגזרות מנפח הסחורה בלבד (ולפעמים במידת מה ממשקל הסחורה).

בין העלויות הנגזרות מנפח הסחורה, ללא כל קשר לערכה, ניתן לכלול את עלויות ההובלה בחייל - מן המפעל המייצא ועד לנמל היצוא, עלותה של ההובלה הימית (או של ההובלה האווירית) כולל היטליה השונים, רכיבי ההובלה בערך הסחורה לצורכי ביטוח והפרמיה הנגזרת מכך, רכיבי ההובלה והחלק היחסי של פרמיית הביטוח בערך העלות, הביטוח וההובלה ואגרת הרציף הנגזרת מכך. (CIF - Cost, Insurance and Freight) של הטובין,

מכל הנזכר לעיל עולה בבירור, שגם הערך לצורכי מכס מורכב, למעשה, משני סוגים של עלויות: עלויות הנגזרות מערך הסחורה, ועלויות הנגזרות מנפח הסחורה. אשר על כן גם מרכיב המכס עצמו נגזר בחלק ממנו מערך הסחורה ובחלקו האחר מנפחה.

עמלתו של סוכן המכס, ועלות ההובלה היבשתית מנמל היבוא למחסני היבואן הן גם עלויות, המשולמות למשלוח בכללותו, ללא קשר לערך הטובין המיובאים.

משמעות הדברים היא, כי בעת תמחור משלוחי יבוא, יש לחשב את עלויות היבוא השונות בשני צירים: א. ציר העלויות, הנגזרות מערך הסחורה כולל מסי היבוא החלים עליהם. ב. ציר העלויות, הנגזרות מנפח הסחורה כולל מסי היבוא החלים עליהם.

רק הסיכום של שני צירים אלה ייתן לנו עלות נכונה ומדויקת של משלוח היבוא.

בכל דרך תמחור אחרת נוצר מצב על פיו עלות המשלוח תיגזר מהרכב המוצרים במכולה המיובאת. בכל משלוח תתקבל עלות אחרת.

במשלוח מעורב, שיכיל מכשירי טלוויזיה ומכשירי DVD, שנפחם קטן באופן משמעותי מנפחם של מכשירי הטלוויזיה, אך מחירים גבוה יותר, ואשר

יש לזכור, כי במקרים רבים, משלוחי היבוא אינם משלוחים הומוגניים. יש מקרים, שבהם באותו המשלוח קיימים מוצרים שונים, אשר שיעור המכס החל עליהם, או שיעור מס הקנייה, החל עליהם הם שונים ממוצר למוצר

זאת, מאחר שבמשלוח המעורב, אשר בו כל העלויות חולקו בשיטת הקו הישר, מכשירי ה-DVD "סבסדו" במידה רבה את העלויות של ההובלה היבשתית ושל ההובלה הימית ואת מסי היבוא החלים עליהם (העלויות הנגזרות מנפח הטובין), עבור המוצרים הנפחיים יותר, דהיינו, מכשירי הטלוויזיה.

פערי העלות ממשלוח למשלוח עלולים להיות פערים משמעותיים מאוד, אשר יגרמו לשיבוש משמעותי בתמחור מוצרי היבוא, כפועל יוצא מכך בקביעת מחירי המכירה של מוצרים אלה, וכמובן, בסופו של דבר תהיה לכך השפעה ניכרת על הרווחיות של החברה.

תמחור נכון הנו שלב קריטי, אשר דורש תשומת לב יתרה בכל חברה ובכל ארגון. תהליכים רבים בחייהם של החברה ושל הארגון נגזרים מתמחור נכון של מוצריהם. לפיכך, ההמלצה החד-משמעית הנה להקדיש מחשבה לתהליך התמחור, ולהקפיד על תמחור נכון ומדויק - גם אם הוא דורש מאמץ רב יותר. ■

לפרטים נוספים: חיים פרי, טל': 09-7480690
E-mail: perry@multisphera.com

